گزارش ۲

زهرا چیذری

هشدار دوباره روحانی درباره ویروس انگلیسی

هر چند وضعیت کلی کرونا در کشور رو به بهبود گذاشته‌است، اما اوضاع در شهرهای شمالی چندان مساعد نیست. آنطور که سخنگوی وزارت بهداشت می‌گوید، به رغم مشاهده شیب نزولی در نمودار موارد مثبت بستری و نمودار موارد مرگ و میر ناشی از بیماری کووید ۱۹ در کشور، میانگین بروز در هر دو شاخص یاد شده در استان مازندران با اختلاف قابل توجهی بالاتر از میانگین کشور است. وضعیتی که برخی به پیک چهارم و زمستانی کرونا تعبیرش می‌کنند، اما سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا معتقد است پیک سومی که در اغلب شهرهای کشور پشت سر گذاشتیم در شهرهای شمالی آغاز شده‌است. در تهران هم وضعیت قرمز آلودگی هوا نگرانی‌های کرونایی را تشدید کرده‌است؛ چراکه به گفته فرمانده ستاد مقابله با کرونا در کلانشهر تهران سیستم تنفسی با آلودگی هوا دچار آسیب می‌شود و به همین خاطر هم آلودگی هوا ویروس کرونا را ماندگارتر می‌کند. در کنار اینها کرونای انگلیسی و سرعت انتقال آن اصلی‌ترین نگرانی امروز در تمام کشورهای دنیاست؛ چراکه همراه شدن این ویروس با سرمای هوا و پیک زمستانی می‌تواند فاجعه‌بار شود.

■■■

طی ۲۴ ساعت منتهی به روز یک‌شنبه ۱۳ دی ماه ۶ هزار و ۴۵ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که ۶۹۳ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به یک میلیون و ۲۳۷ هزار و ۴۷۴ نفر رسید. طی همین زمان، ۱۰۱ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۵۵ هزار و ۴۳۸ نفر رسید. تا کنون یک میلیون و ۴ هزار و ۳۲۶ نفر از بیماران بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. ۴ هزار و ۹۸۱ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در وضعیت شدید این بیماری تحت مراقبت قرار دارند. در حال حاضر و بر اساس آخرین تحلیل‌ها، چهار شهرستان ساری، آمل، رامسر و سوادکوه شمالی در وضعیت قرمز، ۴۳ شهرستان در وضعیت نارنجی و ۴۰۱ شهرستان در وضعیت زرد قرار دارند.

■ وضعیت قرمز مازندران و گیلان

به گفته سیما سادات لاری، سخنگوی وزارت بهداشت در هفته گذشته میانگین بروز هفتگی موارد مثبت بستری و همچنین میانگین بروز هفتگی موارد مرگ و میر ناشی از بیماری نسبت به هفته قبل، دارای روند کاهشی بوده‌است. به طوری که میانگین بروز هفتگی موارد مثبت بستری در هفته دوم دی ماه ۶/۴ نفر به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت گزارش شده‌است که بیشترین میزان بروز به ترتیب در استان‌های مازندران، گلستان، تهران، اردبیل و گیلان بوده‌است. همچنین میانگین بروز هفتگی موارد مرگ و میر ناشی از بیماری در هفته دوم دی ماه حدود ۱۲/۵ نفر به ازای هر یک میلیون نفر جمعیت گزارش شده‌است که بیشترین میزان بروز به ترتیب در استان‌های مازندران، گیلان، اردبیل و کهگیلویه و بویر احمد بوده‌است.

لاری تصریح کرد: «به‌رغم مشاهده شیب نزولی در نمودار موارد مثبت بستری و نمودار موارد مرگ و میر ناشی از بیماری در کشور، میانگین بروز در هر دو شاخص یاد شده در استان مازندران با اختلاف قابل توجهی بالاتر از میانگین کشور است. در حال حاضر شهرستان‌های ساری، آمل، رامسر و سوادکوه شمالی در این استان در وضعیت قرمز بیماری قرار دارند.»

■ خطر پیک چهارم کرونا

به گفته رئیس مرکز تحقیقات بیماری‌های نوپدید و بازپدید انستیتو پاستور ایران، روند بیماری کرونا در استان‌های شمالی کشور که زودتر از اکثر استان‌های کشور درگیر پیک اول هم شده بودند، هم اکنون نزولی نیست و این موضوع زنگ خطری را به صدا در می‌آورد که این احتمال وجود دارد تا گرفتار پیک چهارم بیماری کرونا شوند و در صورتی که مداخلات و نظارت‌های لازم صورت نگیرد، کشور پس از دو ماه روند نزولی بیماری، درگیر پیک زمستانه کرونا شود و این موضوع نیازمند توجه بیشتر مسئولان، دست اندرکاران نظام سلامت و مردم است.

مصطفوی تأکید کرد: اتفاقی را که در مازندران رخ داده است باید زنگ خطری برای سایر نقاط کشور بدانیم و برای آنکه روند صعودی در مازندران نزولی شود باید اقدامات عملی صورت گیرد و تا آنجا که مقدور است از سفرهای غیرضروری به این منطقه پرهیز شود و خطر را جدی بدانیم.

به گفته وی اگر کاهش سطح مراقبت‌ها و نظارت‌ها در سایر استان‌های کشور هم اتفاق بیفتد، دور از ذهن نیست که درگیر پیک مجدد بیماری کرونا شویم.

■ روحانی: نگران کرونای انگلیسی هستیم

حجت‌الاسلام حسن روحانی رئیس‌جمهور در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا ضمن تشکر از مردم برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی گفت: «در این مدت در موج اول و دوم کرونا در ایران موفقیت خوبی داشتیم، در موج سوم همه ارگان‌ها به صحنه آمدند و فعال شدند و سریع‌تر از آنچه دیگران پیش‌بینی و فکر می‌کردند، توانستیم آن را مهار کنیم.»

رئیس‌جمهور با بیان اینکه وزیر بهداشت، معاونان و سخنگوی محترم در هفته‌های اخیر بارها تذکر دادند که اگر مردم مراعات نکنند احتمال دارد با موج دیگری در بهمن و اسفند مواجه شویم، گفت: «هزینه اقتصادی پیک بیماری در اواخر بهمن و اسفند بسیار سنگین است، بنابراین باید این بیماری را مهار و کنترل کنیم و شرایطی را به وجود بیاوریم تا کسبه و فعالان اقتصادی بتوانند در ایام پایان سال از این فرصت استفاده کنند و شب عید خوب و مناسبی داشته باشیم تا مردم بتوانند در ایام عید به سفر بروند.»

روحانی با تأکید بر اینکه عادی انگاری معضل بزرگی خواهد بود، افزود: «اکنون دو، سه خطر پیش روی ماست و مردم هم نگران هستند. یکی از خطرها ویروس جهش یافته یا ویروس انگلیسی است. اگر مراعات نکنیم و دروازه‌ها را محکم نگیریم با مشکل بزرگی مواجه می‌شویم که کنترل مجدد آن بسیار سخت است بنابراین خیلی باید مراقبت کنیم.

رئیس‌جمهور ادامه داد: «مسئله دوم، مسئله فصل سرما است. از طرف دیگر با آلودگی هوا مواجهیم، هوا آلوده است و وقتی باد و باران نیست با این مشکل روبه‌رو هستیم.»

■ کاهش بستری و مرگ و میر

علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا هم با اشاره به برگزاری پنجاه و یکمین جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا گفت: «ویروس انگلیسی که اروپا را در بر گرفته است، موج وحشتی در اروپا به راه انداخته‌است. این ویروس تنفسی است و به هر کشوری می‌تواند سرایت کند و حتی خبرهایی به دستمان رسیده‌است که در ترکیه هم این ویروس دیده شده‌است. بنابراین در کنترل مرزهای هوایی، دریایی و زمینی باید بیش از قبل دقت کنیم، اما در هر حال چه جهش ویروس خارجی باشد و چه جهش در داخل رخ داده باشد باید پروتکل‌ها را رعایت کرده، از حضور در تجمع خودداری کرده، ماسک بزنیم، از حضور در جمع بپرهیزیم؛ زیرا حضور در جمع و مهمانی‌ها می‌تواند عامل اساسی انتقال بیماری باشد.»

به گفته وی میزان رعایت پروتکل‌ها در کشور به بالای ۸۶ درصد رسیده و کم کم داریم به سبک زندگی با کرونا عادت می‌کنیم و تنها راه مقابله با ویروس کرونا همین است.

رئیسی با تأکید بر اینکه، در سطح کشوری روند بیماری نزولی است، گفت: «نسبت به حدود پنج هفته قبل میزان بستری در بیمارستان‌ها تقریباً یک چهارم و مرگ و میر کمتر از یک سوم شده است و این آمار بسیار درخشان است که نتیجه رعایت مردم است.» وی با بیان اینکه در استان مازندران به نوعی پیک سوم بیماری آغاز شده است، افزود: «بنابراین اکثر شهرهای استان درگیر هستند. چهار شهر قرمز در کشور داریم که مربوط به استان مازندران است، سوادکوه شمالی، ساری، آمل و رامسر همچنان قرمز هستند و نیاز به مراقبت بیشتر دارند.» به گفته وی ۴۰۱ شهر زرد و ۴۳ شهر نارنجی داریم که حدود ۱۵ تا ۱۸ شهر نارنجی در استان مازندران است. شهر لاهیجان در استان گیلان و همه شهرهای استان مازندران هم مراقبت بیشتر می‌خواهند.

هوای تهران به پیشنهاد تعطیلی دو روزه خندید!

کهرم در گفت و گو با «جوان»: مسئولان نگاه می‌کنند اما نمی‌بینند! آنها نمی‌بینند که در تعطیلات نوروز هوا هیچ تغییری نمی‌کند ؟!

گزارش یک

مهسا گربندی

محمدحسین موحدالدین نژاد | تسنیم

آسمان آبی و ابرهای سفید که پرندگان در آن می‌چرخند و آواز سر می‌دهند، کوه‌های از برف پوشیده شده که از فاصله چند ده کیلومتری به وضوح دیده می‌شود، هوایی پاک که هر کس با نفس کشیدن در آن، جان دوباره می‌گیرد. آنقدر هوا خوب است که هیچ کس دلش نمی‌خواهد پنجره را ببندد و آن را از دست بدهد! اینها تصاویری است که همه پایتخت‌نشینان، دلتنگش هستند، اما مدت‌هاست که آن را ندیده‌اند و برایشان تبدیل به یک آرزو شده‌است. متأسفانه مدت‌هاست که تهران و چندین کلانشهر دیگر پر از دود و سیاهی شده و نفس به نفس، آلودگی به ریه‌شهروندان می‌رود. حالا هم خبر رسیده‌است که تعطیلی پایتخت به خاطر آلودگی هوا به دولت رسیده‌است.

■■■

با وجود هشدار مکرر کارشناسان، مسئولان اقدامی برای کاهش آلودگی هوا نکرده‌اند، طوری که گویا اراده‌ای برای رفع آلودگی هوا وجود ندارد. علیرضا زالی، فرمانده عملیات مدیریت بیماری کرونا در تهران نیز نسبت به بی‌توجهی مسئولان به آلودگی هوا هشدار داده و گفته‌است: «در شرایط وارونگی و آلودگی هوا ماندگاری کرونا در هوا بیشتر است.» آنطور که کارشناسان اعلام کرده‌اند، آلودگی هوا به بخشی از سیستم تنفسی آسیب می‌زند و این شرایط فرد را در برابر کرونا ضعیف‌تر می‌کند! این در حالی است که تهران، کرج، قم و اهواز در شرایط بحرانی آلودگی هوا هستند و اصفهان، تبریز، اراک و مشهد نیز در وضعیت هشدار قرار دارند. البته آلودگی هوای هشت کلانشهر از آبان‌ماه پیش‌بینی شده‌بود، اما مسئولان هیچ اقدام مؤثری برای کنترل این وضعیت انجام ندادند!

■ آماده باش اورژانس کشور و پیشنهاد تعطیلی ۲ روزه

این روزها ذرات معلق راه تنفس تهرانی‌ها را تنگ کرده، آلاینده ذرات معلق برای چهارمین روز پیاپی شاخص‌ترین آلاینده هوای تهران است و تنفس برای شهروندان سخت شده‌است. به همین دلیل روز گذشته سخنگوی سازمان اورژانس کشور اعلام کرد: «در پی آلودگی هوا ۱۲ دستگاه آمبولانس مستقر و مراکز درمانی و بهداشتی در تهران آماده‌باش هستند.» وی افزود: «اورژانس‌های ۱۱۵ در برخی استان‌ها به منظور خدمات‌رسانی اورژانسی به بیماران قلبی و ریوی، زنان باردار، کودکان و سالمندان هوای ناسالم در حال انجام جلسه اضطراری هستند.»

پس از گذشت چند روز آلوده بودن هوا و انتقادات بسیاری که خطاب به مسئولان مربوطه مطرح شد. بالاخره جلسه کمیته اضطرار آلودگی هوا در استانداری تهران و آن هم پشت درهای بسته تشکیل شد! پس از آن انوشیروان بندپی، استاندار تهران که ریاست این جلسه را به عهده داشت، گفت: «پیشنهاد دو روز تعطیلی دستگاه‌های اداری استان تهران به هیئت دولت ارائه شد که این تعطیلی را برای همه دستگاه‌های اداری، فعالیت‌های عمرانی و دستگاه‌های خصوصی در نظر گرفته‌ایم.»

استاندار تهران به گزارش اداره کل هواشناسی این استان مبنی بر پایداری جو طی روزهای آینده اشاره کرد و گفت: «طبق این گزارش، تنها باد ملایمی در جنوب استان تهران خواهیم داشت و به غیر از این باد، ناپایداری نداریم که نسبت به جابه‌جایی آلاینده‌ها اقدام شود.»

■ مازوت یا گازوئیل؟ مسئله این است!

محسنی بندپی از توقف موتورسیکلت‌های فاقد معاینه فنی خبر داد و گفت: «همه دستگاه‌های عضو کمیته وظیفه دارند، بر اجرا، نظارت و پیگیری مصوبات اقدام کنند، باید تدابیر لازم برای یک درجه آلودگی بیشتر اتخاذ شود، یعنی اگر ما شاخص بالای ۱۵۰ را داشته باشیم، بر اساس مصوبه هیئت وزیران باید تدابیر سخت‌تری اتخاذ شود، تا سلامت شهروندان حفظ شود.»

استاندار تهران در بخش دیگری از اظهاراتش از عدم مازوت‌سوزی در صنایع استان تهران خبر داده و این در حالی است که مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در این‌باره گفت: «آلودگی هوای فعلی تهران نشان می‌دهد که منابع ثابت آلاینده از جمله نیروگاه‌ها و صنایع از سوخت غیراستانداردی استفاده می‌کنند که گوگرد زیادی دارد، مانند گازوئیل پر گوگرد یا سوخت مازوت.»

معاون محیط‌زیست نیز پیش از این درباره استفاده از سوخت مازوت در تهران توضیح داده و گفته‌است: «ممکن است برخی از صنایع در اطراف تهران از مازوت استفاده کنند. برای مثال هفته گذشته مشاهده شد که در دماوند یکی از صنایع حدود روزانه ۲ میلیون لیتر از مازوت استفاده می‌کرد، اما صنایع و نیروگاه‌های مهمی که تأثیر زیادی بر کیفیت هوای تهران دارند، تاکنون از سوخت مازوت استفاده نکرده‌اند.»

البته مسئله استفاده از سوخت مازوت در دیگر شهرهای کشور و تأثیر آن بر آلودگی هوای کلانشهرها همچنان مطرح است و مسعود تجریشی، معاون محیط‌زیست هم در این باره در جریان یک مصاحبه واکنش نشان داده و گفته است: «نیروگاه شازند اراک با استفاده از سوخت مازوت آلودگی بسیار زیادی تولید می‌کند، بنابراین سازمان حفاظت محیط‌زیست در این زمینه به وزیر نفت و هیئت دولت تذکر داده‌است.»

■ تعطیلی ۲ روزه تهران بی‌فایده‌است!

اسماعیل کهرم، فعال محیط‌زیست درباره پیشنهاد استاندار تهران مبنی بر تعطیلی دو روزه تهران به «جوان» می‌گوید: «مسئولان نگاه می‌کنند اما نمی‌بینند! آنها نمی‌بینند که در تعطیلات نوروز هوا هیچ تغییری نمی‌کند و از شش روز بعد از تعطیلات است که هوا پاک می‌شود؟ این تصمیم که تنها دو روز تهران تعطیل شود کارشناسانه نیست، زیرا که در این مدت هیچ اتفاق خاصی نمی‌افتد و فقط ضرر اقتصادی به کشور وارد می‌شود.»

او می‌افزاید: «یا تهران را تعطیل نکنید یا اگر تصمیم به این کار دارید حتماً باید یک هفته تعطیلات را در نظر بگیرید. در غیر این صورت در شرایط ایستایی هوا که نه باد می‌آید و نه بارانی، آلودگی هوا کمتر نخواهد شد. آن‌وقت است که مسئولان پشت تریبون می‌روند و می‌گویند که دیدید؟ تعطیل هم کردیم، اما آلودگی هوا کمتر نشد!» این فعال محیط‌زیست با اشاره به اینکه برای حل معضل آلودگی هوا در تهران و سایر کلانشهرها باید ریشه‌ای عیب‌یابی و فکری اساسی برای آن شود، اظهار می‌دارد: «در کشور فرانسه با وجود اینکه خودروها، استاندارد ساخته شده‌است و از سوخت استاندارد نیز استفاده می‌کنند باز هم طرح زوج و فرد دارند، آن وقت در کشور ما خودروها و سوخت غیراستاندارد است و ما در همین مرحله اول درجا می‌زنیم!»

■ سیاست‌های یک بام و دو هوای حل مشکل آلودگی هوا

کهرم با انتقاد از سیاست‌های یک بام و دو هوای مسئولان برای حل مشکل آلودگی هوا می‌گوید: «خودروهای تک سرنشین بسیار زیادی در سطح شهر تردد می‌کنند، واگن قطار مترو به اندازه کافی نیست، وسایل حمل و نقل عمومی که خودش دود می‌کند، درختان زیادی از بین رفته و به جای آن ساختمان‌سازی شده است، تا جایی که از دست مسئولان برمی‌آمد خودرو و موتورسیکلت در شهر ریخته‌اند و در کنار همه اینها مازوت‌سوزی هم می‌کنند! آن وقت کمیته اضطرار آلودگی هوا تشکیل می‌شود تا مشکل را حل کنند.»

به گفته این فعال محیط‌زیست، مازوت از ذغال‌سنگ هم آلاینده‌تر است و این سوخت که به آن نفت دریا نیز گفته می‌شود، اغلب برای کشتی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد، زیرا که آلاینده آن دودزا و سرطان‌زاست و باید از شهر دور باشد. اما متأسفانه با وجود بخشنامه سازمان حفاظت محیط‌زیست مبنی بر ممنوع بودن مازوت‌سوزی در نیروگاه‌ها، مازوت سوزی در نزدیکی شهر انجام می‌شود، گویا جان شهروندان هیچ اهمیتی ندارد!

آلودگی هوا این روزها سلامت شهروندان را به خطر انداخته و موجی از انتقادات نسبت به بی‌تدبیری مسئولان برای حل این مشکل در شبکه‌های اجتماعی هم به راه افتاده است. مجید رادمنش در این باره در صفحه توئیتر خود نوشته است: «آسم دارم، هوا آلوده و محل کارم مرکز شهر است، تنفس برایم سخت شده و کلافه شده‌ام. از اتومبیل شخصی هم استفاده نمی‌کنم. لعنت بر باعث و بانی تشدید آلودگی هوا.»

حمیدرضا میرزاده نیز در این باره در صفحه توئیتر خود نوشت: «یک نفر به آقای استاندار تهران بگوید که تعطیلی شهر به دلیل آلودگی هوا «پیشنهادی» نیست و بر اساس دستورالعمل شرایط اضطرار (اصلاح آیین‌نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۳ قانون هوای پاک، مصوب تیر ۹۸) به عهده کارگروه استانی و لازم‌الاجراست؛ نیازی به اجازه گرفتن از بزرگ‌تر نیست!»

داروی طبیعی ضدویروس ایران جهانی شد

یک شرکت دانش‌بنیان برای اولین‌بار در دنیا، محصولی را در امریکا به ثبت رسانده که بیماری‌های زگیلی، تبخال، گوارشی و آنفلوآنزا را در مان می‌کند

ویژه

پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی ایران موفق به ثبت حق انحصاری تولید یک داروی طبیعی ضدویروس در امریکا شدند.

■■■

پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی ایران موفق به ساخت دارویی کاملاً طبیعی برای درمان زگیل‌های دهانی و تبخال، بیماری‌های گوارشی و آنفلوآنزا شدند. مواد مؤثره این دارو از گیاه «آرنبیا اکروما» و پرده آمنیوتیک به دست آمده و در فاز آزمایشگاهی اثرگذاری آن بر مهار ویروس‌های هرپس سیمپلکس، روتاویروس و آنفلوآنزا به اثبات رسیده‌است.

حق انحصاری این دستاورد که حاصل کار گروهی از متخصصان داروساز، ویروس شناس، زنان و زایمان و کارشناسان علوم آزمایشگاهی ایرانی است با کمک یک شرکت دانش بنیان در امریکا ثبت شده‌است.

محمد مهدی ثقفی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران و درس آموخته رشته Biomedical Pharmacy در مورد ایده اولیه این پژوهش گفت: امروزه نسل جدیدی از داروها برای درمان بیماری‌های مختلف استفاده می‌شود که در دسته بایوژن دراگ‌ها قرار می‌گیرند. اصطلاح بایوژن دراگ به این مفهوم است که ماده مؤثره این داروها از طبیعت به دست می‌آیند.

وی با اشاره به اثربخشی بیشتر این داروها در درمان بیماری‌ها افزود: مثال این موضوع در خصوص آسپیرین است؛ ماده اولیه آسپیرین یعنی سالیسیلات از درخت بید سفید استخراج می‌شود و با انجام واکنش‌هایی تبدیل به آسپرین می‌شود.

ثقفی افزود: مثال دیگر گالانتامین یا تاکسول است که یک ترکیب دی‌ترپنی با ساختاری پیچیده است که غالباً از گیاه سرخدار استخراج می‌شود. این ماده در حال حاضر به عنوان مهم‌ترین ترکیب طبیعی ضد سرطان با مکانیسمی متفاوت از سایر داروهای مشابه در این زمینه، در سراسر دنیا برای درمان انواع سرطان‌ها استفاده می‌شود.

وی گفت: اساس این پژوهش نیز بر بهره‌مندی از پتانسیل طبیعت استوار است و از خواص گیاهی به نام آرنبیا اکروما که پیش از این تأثیر آن بر باکتری‌ها و قارچ‌ها مشاهده شده‌بود، استفاده شد.

وی افزود: دو ماده مؤثر در این دارو آلکانین و شیکونین هستند که با ترکیب مواد حاوی فاکتورهای ضدالتهابی که از پرده آمنیوتیک استحصال شده، به این دارو رسیدیم.

این متخصص داروسازی با بیان اینکه فاکتورهای رشدی که در پرده آمنیوتیک وجود دارند، موجب پایداری و اثربخشی دارو و همچنین جلوگیری از عوارض ناخواسته آن می‌شوند، ادامه داد: اهمیت این پژوهش در ارائه ایده‌ای است که دیدگاه و روش جدیدی را در درمان اکثر بیماری‌های ویروسی برای ما باز می‌کند و خوشبختانه می‌توانیم مدعی باشیم در دنیا برای اولین‌بار به این دستاورد رسیده‌ایم.

سید حمید رضا منوری، ویروس‌شناس و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران نیز با اشاره به خاصیت مهاری داروی به دست آمده، اظهار کرد: در این پژوهش ویروس‌هایی انتخاب کردیم که بیماری‌زایی‌های متفاوتی می‌توانند ایجاد کنند؛ یعنی هم از DNA ویروس‌ها؛ ویروس‌هایی که ژنوم‌ها یا ماده ژنتیکی آنها از DNA تشکیل شده‌اند و هم از RNA ویروس‌ها انتخاب شدند.

منوری خاطر نشان کرد: در این پروژه تنها به فکر انتشار مقاله نبودیم چون به اهمیت موضوع واقف بودیم؛ بنابراین با همفکری که انجام گرفت و با همکاری یک شرکت دانش بنیان موفق شدیم حق انحصاری آن را در امریکا به ثبت برسانیم.

این ویروس شناس گفت: استفاده از ترکیبات گیاهی به دلیل سمیت بسیار پایین و سازگاری مطلوب از اهمیت و توجه بسیار زیادی در دنیا برخوردار است؛ به طوری که در ژاپن، استرالیا و امریکا درآمدی که از گیاهان دارویی به دست می‌آورند با درآمد حاصل از گیاهان شیمیایی برابری می‌کند.

وی با بیان اینکه داروی شیمیایی عوارض جانبی و پیچیدگی‌های خاص خودش را دارد، افزود: خواص و ترکیبات آلی و معدنی گیاهانی که در ایران می‌رویند، بسیار غنی‌تر از گیاهان اروپایی است. بنابراین اگر بتوانیم از مجرای علمی خواص این گیاهان را که در دسترس مان هستند، بررسی کنیم بسیار ارزشمند است.

شهناز احمدی، متخصص زنان و زایمان و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران هم که مسئولیت تهیه پرده آمنیوتیک را برای این پژوهش به عهده داشته، اظهار کرد: پرده آمنیوتیک داخلی‌ترین قسمت جفت بوده و حاوی فاکتورهایی است که به رشد بافت کمک می‌کنند.

احمدی با اشاره به کاربرد پرده آمنیوتیک در پیوند قرنیه چشم، درمان دیابت، سوختگی‌ها و واژینوپلاستی گفت: معمولاً وقتی جنین متولد می‌شود، پرده آمنیوتیک بدون هیچ استفاده‌ای دور انداخته می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: چون ممکن بود هنگام زایمان طبیعی فرد دچار برخی آلودگی‌ها شود، ترجیح دادیم که از طریق زایمان سزارین پرده‌ها تهیه بشوند؛ افرادی که حاضر بودند پرده‌های آمنیوتیک را از جفتشون جدا کنیم از نظر تمام بیماری‌های ویروسی از جمله هپاتیت و اچ آی وی، حتی کلامیدیا و مایکوپلاسما بررسی شدند و در نهایت حدود ۵۰ پرده آمنیوتیک در بیمارستان فیروزآبادی برای این پژوهش تهیه شد.

نامسئولیت اجتماعی

حسین سروقامت

۲۱۰

دانش اقتدار است؛ هر که آن را داشته باشد، دست قدرتمند را خواهد داشت و هر که نداشته باشد، زیر یوغ قدرتمندی خواهد رفت!

حتی اگر ندانی که این سخن از زبان سلطان عرصه بیان، علی بن ابیطالب صادر شده، خود به راستی بر این امر گواهی می‌دهد.

سخن سنجیده‌ای که فقط در باغ سبز نشانت نمی‌دهد؛ دستت را گرفته، تفرج‌کنان به بستانی سرسبز و معطر می‌برد و از طراوت و تازگی‌اش بهره‌مندت می‌کند.

... و تو به خوبی درمی‌یابی که دانایی و توانایی چیست و برای آن باید چه بهایی بپردازی!

و از عمق جان می‌فهمی که آنچه همواره ما را به سمت جلو رانده، باعث پیشرفت ما می‌شود، چیزی است که خود آن را ساخته و پرداخته‌ایم.

ابر مسئولیت اجتماعی ما که با کسب دانش بومی، روز به روز سرزمین خویش را آبادتر و تواناتر کنیم.

یادداشت

محمدرضا ابراهیمی*

زبانکده یا زیانکده؟!

یادگیری زبان انگلیسی به ضرورتی برای جامعه علمی و نخبگانی تبدیل شده‌است، به گونه‌ای که ندانستن آن، تقریباً به هیچ دانشمندی اجازه حضور مؤثر در عرصه‌های علمی بین‌المللی را نمی‌دهد؛ زمان تقریباً قابل توجهی از عمر افراد از هر قشری به یادگیری آن اختصاص می‌یابد. پیچیدگی قضیه از آنجا آغاز می‌شود که زبان اصلاً علم نیست، بلکه یک مهارت است! معمولاً برای یادگیری مهارت‌ها زمان زیادی صرف نمی‌شود، اما شش سال قبل از دیپلم و سال‌های مختلفی در دانشگاه هم اگر برای یادگیری زبان انگلیسی وقت گذاشته شود باز هم نتیجه آن تسلط بر زبان نیست و این نیاز معمولاً افراد ناامید از سیستم آموزشی آموزش و پرورش را راهی زبانکده‌ها و مراکز خصوصی می‌کند.

با توجه به اینکه آن را از مهم‌ترین مهارت‌های بشری می‌دانند، بسیار بعید است نگاه قدرت‌های سلطه‌گر از مسئله زبان و آموزش غافل مانده‌باشد و برای آن برنامه‌ریزی‌های اساسی نکرده باشند. برخی زبان‌شناسان «فرهنگ» را مهارت پنجم زبان در کنار چهار مهارت زبانی (یعنی نوشتن، خواندن، شنیدن و گفتن) می‌نامند و برخی معتقدند هر چه به ذهن وارد می‌شود از طریق زبان ورود می‌یابد و خروج مطالب از ذهن هم بدون وجود کلمات و مفاهیم مرتبط با آن، غیر ممکن است.

نگاهی اجمالی به موضوعات غالباً مشترک در زبانکده‌ها ما را با تمرین روی مکالماتی که بین دو دوست دختر و پسر در پارک، رستوران، دیسکو، سینما و غیره برای علاقه‌مندی به نوع موسیقی، رنگ مورد علاقه، هنرپیشه محبوب، غذای مورد علاقه و خلاصه موضوعاتی که جملگی مبتذل یا بی‌اهمیت است مواجه می‌کند. عجیب آنکه غالب کتب آموزش زبان به‌رغم تفاوت در رنگ‌ها و شکل‌ها، در تدریس این موضوعات با هم اشتراک دارند، کافی است نگاهی به فهرست مطالب (Table of Content) بیندازید تا ببینید قرار است چه بر سر زبان‌آموز که غالباً کم سن و سال هم هست بیاید!

آیا اصلاً موسیقی (آن هم از انواع غربی و احتمالاً نامطلوب) و هنرپیشه (که ممکن است یک هنرپیشه خارجی فیلم‌های مستهجن بوده‌باشد) و دیسکو و امثالهم جایگاهی در زندگی فرزند ما داشته‌است که حالا با ورود به زبانکده‌های بیشتر مختلط، وی مجبور می‌شود برای این سری موضوعات پرونده‌ای مجزا در زندگی‌اش باز کند و مثلاً به موسیقی مورد علاقه خود بیندیشد؟ آیا برای یک ایرانی نوعی که قرار است برای قراردادی تجاری، کنفرانسی علمی یا مثلاً سفری تفریحی به کشورهای انگلیسی زبان سفر کند، مهم است که فلان خارجی از کدام موسیقی خوشش می‌آید، تا آنجا که بهترین سنین فراگیری فرزندان یا خودش را مصروف یادگیری نحوه تبادل این نوع سؤالات کند؟!

برای پاشیدن نمک بیشتر روی زخم، سؤالات بهتر و موجه‌تری که در زبانکده‌ها مورد ممارست واقع می‌شود باید پرسید. در قاطبه زبانکده‌ها سؤالات از این دست است که اهل کجایید و سنتان چقدر است و شغل شما چیست. اندیشیده‌ایم که چه اهمیتی دارد مثلاً تک‌تک ۷۵ میلیون جمعیت ایران اهل کجا هستند و چند سال سن دارند که اینها مقدمه زبان‌آموزی باشد؟ و بعد از بیش از ۸ میلیارد جمعیت جهان همین سؤالات را هم بپرسیم؟ وقتی پرسش چنین سؤالاتی از هموطنانمان معمولاً اتفاق نمی‌افتد و اگر هم بیفتد مشکلات علمی را حل نخواهد کرد و اگر در زبان مادری‌مان این مسئله جایگاهی ندارد، عمری را صرف یادگیری چگونگی طرح چنین سؤالاتی کردن از خارجی ها به چه کار خواهد آمد؟

این مثال‌ها شاید خواننده را به تلنگری مهمان کند تا بیندیشد که شاید زبان‌شناسانی که در سال‌های اخیر موضوعات انتقادی زبان را مطرح کرده‌اند، سخن صحیحی می‌گویند که از زبان همانقدر به ما می‌آموزند که اگر در یکی از کشورهای سلطه‌گر از ما به دادگاهی شکایت بشود، حتماً در دادگاه محکوم شویم ولو اینکه مطلقاً ما محق بوده باشیم، چراکه زبان دفاع از خود را به ما یاد نداده‌اند، بلکه فقط به ما آنقدر قدرت داده‌اند که بتوانیم بپرسیم از چه موسیقی‌ای خوشتان می‌آید! خلاصه آنکه به نظر می‌رسد این نوع کلاس‌های زبان در حالات مناسب آموزشی خود، قدرت تربیت افراد خوشگذران را دارند نه تربیت قشر دانشگاهی و مؤثر.

نکته دیگر آنکه بر گزینش تخصصی معلمین در زبانکده‌ها تقریباً نظارتی نیست. آیا تحصیل‌نکرده‌ها یا تحصیلکرده‌ها در رشته‌های غیر زبانی می‌توانند زبان را آموزش هم بدهند؟ پس چرا در داخل کشور باید یک فرد بومی ایران (نیتیو) ابتدا در رقابتی بسیار سخت به دانشگاه فرهنگیان وارد شود، چهار سال دبیری ادبیات فارسی بخواند و سپس به آموزش آن در مدارس مشغول شود؟ البته هیچ‌گاه تسلط این اساتید بسیار فراوان زبانکده‌ها به یک بومی (نیتیو) نمی‌رسد. به فرض هم که فرد دارای تحصیلات در رشته زبان بوده باشد، آیا افرادی که تحصیلاتشان در گرایش زبانشناسی است و دروس‌شان به زبان فارسی ارائه می‌شود می‌توانند یادگیری زبان انگلیسی را تدریس کنند؟ گرایش مترجمی که صرفاً به کار ترجمه و شناخت ساختار زبان فارسی و انگلیسی و مکاتب ترجمه می‌پردازد، چطور؟ ادبیات انگلیسی که دانشجویانش از ترم دوم شروع به خواندن شعر و نثر انگلیسی می‌کنند آیا صرفاً با دو ترم کار روی مکالمه در دانشگاه و سپس خواندن آثار ادبی، آن توانمندی را به دست آورده‌اند؟ بنابراین مطمئن‌ترین راه برای تدریس بهره‌گیری از آن دسته از دانش‌آموختگانی است که در گرایش آموزش زبان تحصیل می‌کنند و سایر گرایش‌ها باید به تخصص خود که همانا ترجمه، نقد ادبی، یا نظریه‌پردازی در مورد زبان است، بپردازند نه به تدریس در زبانکده‌ها. شاید راز این همه وقت و انرژی و هزینه گذاشتن روی زبان و نرسیدن به نتایج مطلوب در بی‌توجهی به همین چند نکته ساده بوده باشد.

*** عضو هیئت علمی دانشگاه**